

CHATGPT ÇAĞINDA AVRUPALI AVUKATLAR

AVUKATLARIN BÜYÜK DİL
MODELLERİNİN VE ÜRETKEN
YAPAY ZEKANIN SUNDUĞU
FIRSATLARDAN NASIL
YARARLANMALARI
GEREKTİĞİNE İLİŞKİN
KILAVUZ İLKELER

İÇİNDEKİLER

3	Giriş
4	Genel Bakış
5	Tanımlar
6	Kılavuz İlke 1
7	Kılavuz İlke 2
8	Kılavuz İlke 3
9	Kılavuz İlke 4
10	Kılavuz İlke 5
11	Kılavuz İlke 6
12	Kılavuz İlke 7
13	Özet
14	Eylem Çağrısı

03

GİRİŞ

AVUKATLAR BÜYÜK DİL MODELLERİNDEN VE
ÜRETİCİ YAPAY ZEKADAN NASIL YARARLANMALI

“Avrupa Barolar Federasyonu'nun Yeni Teknolojiler Komisyonu olarak amacımız, Avrupalı avukatların yeni teknolojiler konusunda bilgilenmelerini ve yapay zeka araçlarını sorumlu ve mesleki ilkelerle uyumlu bir şekilde kullanmalarını sağlamaktır.”

Yapay zekânın (YZ) hukuk üzerindeki etkisine ilişkin tartışmalar bir süredir devam ediyor. Bununla birlikte, OpenAI'nin ChatGPT'sinin 30 Kasım 2022'de piyasaya sürülmesi, üretken YZ araçlarının avukatlık hizmetlerini nasıl dönüştürebileceğini keşfetmek için önemli bir katalizör oldu. Haziran 2023 itibarıyla, hâlâ genel amaçlı yapay zekâ sohbet robotlarının erişilebilir olduğu bir aşamadayız ancak zaman içinde, özellikle hukuk için tasarlanmış ve hukuk profesyonellerinin görevlerini kolaylaştırmayı amaçlayan üretken yapay zeka sistemlerinin ortaya çıkması bekleniyor.

GENEL BAKIŞ

AVUKATLAR TARAFINDAN ÜRETKEN YZ KULLANIMINA İLİŞKİN KILAVUZ İLKELERİN ANA HATLARI

FBE'nin Yeni Teknolojiler Komisyonu, büyük dil modellerinin ve bunlara dayalı yapay zeka araçlarının hukuk uygulamalarında kullanılmasına ilişkin olarak aşağıdaki kılavuz ilkeleri tavsiye etmektedir:

1. Üretken yapay zekâ teknolojisini anlayın
2. Sınırlılıkları ve bağlamı dikkate alın
3. Yapay zekâ kullanımına ilişkin mevcut kurallara uyun
4. Hukuki uzmanlığınızı desteklemek için kullanın
5. Avukat-müvekkil gizliliğini koruyun
6. Verilerin korunmasını ve mahremiyetini teminat altına alın
7. Müvekkilleri bilgilendirin ve sorumluluğu üstlenin

Bu kılavuz ilkeler sınırlı sayıda olmasa da, etik standartların ve müvekkil gizliliğinin korunması ile hukukta üretken yapay zeka ve büyük dil modellerinin sorumlu bir şekilde kullanılması bakımından dikkate alınmalıdır.

05

BÜYÜK DİL MODELLERİ

OpenAI'nin GPT'leri gibi büyük dil modelleri, başta doğal dil işleme alanında olmak üzere YZ'de çığır açan bir ilerleyişe imza attı. Bu modeller iki aşamalı kapsamlı bir eğitimden geçer. Bu modeller, ön-eğitim safhasında, büyük bir veri seti üzerinde manuel bir etiketleme olmaksızın eğitilir ve böylece dilin temel seviyede anlaşılmasını sağlar. Bu safhayı da, modelin görece daha küçük, belirli görevlere özgülenmiş ve manuel olarak etiketlenmiş veri setleri üzerinde eğitildiği ince-ayar safhası takip eder.

ÜRETKEN YZ

Üretken yapay zeka (GenAI), isteklere yanıt olarak metin, görüntü veya başka tür çıktı üretebilen YZ sistemlerini ifade eder. Üretken YZ'ler, büyük dil modellerine dayanır ve insan diline çok benzeyen çıktılar üretebilme yeteneğine sahiptir. Genellikle, kullanıcılar doğrudan büyük dil modelleri ile etkileşimde bulunmaz; bunların üzerine inşa edilmiş özel üretken YZ araçlarını kullanırlar. Örneğin, OpenAI'nin ChatGPT'si, GPT-3.5/GPT-4 temelinde diyalog görevleri için özel olarak ayarlanmış konuşma tabanlı üretken YZ sistemidir. Benzer şekilde, Bard, Google tarafından geliştirilen ve başlangıçta LaMDA (Dialog Uygulamaları için Dil Modelleri) kullanılarak ve daha sonra PaLM (Yol Haritası Dil Modeli) ile güçlendirilerek oluşturulmuş bir konuşma tabanlı üretken YZ sohbet robotudur.

KILAVUZ İLKE 1

ÜRETKEN YZ'Yİ ANLAYIN

Hukuk pratiğinizde kullandığınız üretken yapay zekâ teknolojisini iyi anladığınızdan emin olun. Teknolojinin yetkinliklerini, işlevlerini ve olası hukuki sonuçlarını öğrenmek için zaman ayırın. Bu yaklaşım, teknolojiyi uygun ve sorumlu bir şekilde nasıl kullanacağınıza dair bilinçli kararlar almanızı sağlayacak ve hukuki çalışmalarınızda ne zaman ve nasıl etkili bir şekilde kullanacağınızı belirlemenize yardımcı olacaktır.

DİKKAT EDİN:

Hem makine öğrenimi ile ilgili tarafsızlık ve yorumlama eksikliği gibi bilinen tehditleri, hem de büyük dil modellerine ve üretken YZ'ye özgü halüsinasyon (gerçeklikle veya olgusal doğrulukla uyuşmayan bilgi veya içerik üretme) gibi riskleri anlamak önemlidir. Büyük dil modellerinin ana prensibine aşına olun: temel görevleri, bir sonraki sözcüğü (basitçe: bir kelime öbeği içindeki sıradaki kelimeyi) tahmin etmek olup, bu durum üretken YZ tarafından üretilen cevapların doğru olabileceği gibi olmayabileceği sonucunu da doğurmaktadır.

KILAVUZ İLKE 2

SINIRLILIKLARI VE BAĞLAMI DİKKATE ALIN

Büyük dil modellerinin ve üretken YZ'nin hukuki süreçleri nasıl geliştirebileceğini ve daha etkili çözümler sunabileceğini anlamak, sektörün ön saflarında yer almak için çok önemli. Ancak, bu teknolojinin sınırlılıklarını göz önünde bulundurmak da önem taşımaktadır. Üretken YZ'nin, tüm güçlü yönlerine rağmen, içkin zafiyetleri de bulunmaktadır. YZ tarafından üretilen içeriğin her zaman tamamen doğru, kapsamlı veya güncel olmayabileceğini dikkate alın. Büyük dil modellerinin birincil amacını, halüsinasyon ve tarafgirlik risklerini sürekli aklınızda tutun. Örneğin konuşma hizmeti veren üretken YZ sistemlerinin, hukuki süreçler de dahil olmak üzere diğer uygulamalar için uygun olmayabileceğini unutmayın. Sistem tarafından üretilen çıktıyı her zaman doğrulayın.

KILAVUZ İLKE 3

YAPAY ZEKA KULLANIMINA İLİŞKİN MEVCUT KURALLARA UYUN

Avrupalı avukatların yapay zekanın kullanımını düzenleyen mevcut kuralları dikkate almaları ve bunlara uymaları çok önemlidir. Buna, hâlihazırda yasama sürecinde olan AB Yapay Zekâ Yasası hakkında bilgi sahibi olmak da dahildir. Ayrıca, hukuki olarak bağlayıcı olmasalar bile, barolar tarafından oluşturulan olası ulusal düzenlemelerden veya kurallardan haberdar olmak da oldukça elzemdir. Avukatlar, etik ve hukuki standartlara uygunluğu sağlamak adına üretken YZ sağlayıcıları tarafından sağlanan hizmet koşullarını kapsamlı bir şekilde incelemelidir.

YZ kullanımına ilişkin kurallar, YZ teknolojisinin ve yasal çerçevelerin dinamik doğasını yansıtır bir şekilde sürekli evrim ve değişikliklere tabidir. Bu nedenle, avukatlar ihtiyatlı davranmalı, konuya ilişkin gelişmeleri takip etmeli ve değişen düzenlemelere uyum sağlamak için pratiklerini gereğince güncellemelidir.

KILAVUZ İLKE 4

HUKUKİ UZMANLIĞINIZI DESTEKLEMELİK İÇİN KULLANIN

Üretken YZ hukuki yetkinliklerinizin yerini almak yerine onları tamamlamalıdır. Hukuk büronuzdaki süreçleri kolaylaştırmak ve hukuk hizmetlerinin verimliliğini artırmak için yapay zekayı bir araç olarak kullanın. Ancak, üretken YZ'nin mesleki muhakeme ile hukuki analiz becerilerinizin ve uzmanlığınızın yerine geçmemesi gerektiğini unutmayın.

Üretken YZ'nin çıktılarına aşırı derecede bağımlı hâle gelmekten kaçının. Hukuki dokümanların oluşturulmasına yardımcı olsa da, insani karar verme mekanizmasının yerini almaması gerektiğini unutmayın. Dikkatli olun ve çıktıları analiz, araştırma, vakıa kontrolü ve mesleki muhakeme yoluyla bağımsız bir şekilde doğrulayın.

Bazı kişiler bir avukatla görüşmek yerine, hukuki sorularını yapay zeka sohbet robotuna sormayı tercih edebilir. Müvekkillerinize, yalnızca bu tür yöntemlere güvenmenin riskleri hakkında bilgi verin.

KILAVUZ İLKE 5

AVUKAT-MÜVEKKİL GİZLİLİĞİNİ KORUYUN

Üretken YZ araçlarını veya platformlarını kullanırken avukat-müvekkil gizliliğini koruyun. Müvekkil bilgilerinin ve iletişimlerinin gizliliğini korumak için gerekli önlemleri alın. Kullandığınız üretken YZ sistemlerinin uygun güvenlik önlemlerine sahip olduğundan emin olun. Hassas verileri korumak ve müvekkil gizliliğiyle ilgili etik ve hukuki yükümlülöklere uymak için güçlü güvenlik önlemleri uygulayın.

DİKKAT EDİN:

Bazı yapay zeka uygulamalarının kullanım koşullarına veya benzer nitelikteki kurallarına göre, üretken YZ sistemlerine, müvekkile ait bilgilerin bir komut dahilinde doğrudan veya dolaylı olarak girilmesi, ilgili komuttaki bilgilerin YZ tarafından işlenmesi ihtimaline binaen yasaklanmış olabilir.

11

KILAVUZ İLKE 6

VERİLERİN KORUNMASINI VE MAHREMİYETİNİ TEMİNAT ALTINA ALIN

Her ne kadar müvekkil-avukat gizliliğine ilişkin önceki kılavuz ilke ile kısmen örtüşse de bu kılavuz ilke, üretken YZ'nin araçlarını kullanırken avukatlar için kişisel verilerin korunmasının hayati öneminin altını çizmektedir. Bu ilke, Üretken YZ'nin Genel Veri Koruma Tüzüğü'ne (GDPR) uyumluluğunun detaylıca değerlendirilmesi gerekliliğinin altını çizmekte olup, dikkatli olmanın, uygun önlemleri almanın ve gizlilik endişeleri ile ortaya çıkan riskleri göz önünde bulundurmanın önemine dikkat çekmektedir. Üretken YZ'nin mesleki kullanımının, veri koruma ve mahremiyetteki alışılmış zorlukların yanı sıra yeni tehditler de getirdiği unutulmamalıdır.

Avukatlar, kişisel verilerin üretken YZ sistemlerine girilmesinin, uygun bir hukuki dayanağı ve veri koruma ve mahremiyet hükümleri ışığında bir değerlendirmeyi gerektirdiğini unutmamalıdır. Üretken YZ araçlarının verileri sadece komutlara yanıt üretmek için işlemediğini, aynı zamanda sunulan verileri sistemin kendisini geliştirmek için kullandığını unutmayın. Ancak, bu riskler, üretken YZ araçlarını uygulama programlama arayüzleri (API'ler) aracılığıyla kullanarak ve/veya sağlanan verilerin sistem geliştirme amacıyla kullanılmasını önleyecek özel bir "kullanılmasını reddetme" (opt-out) seçeneğini tercih ederek kısmen hafifletilebilmektedir.

Verilerin korunmasını ve mahremiyetini teminat altına almak için, kişisel verilere yetkisiz erişim, kişisel verilerin yetkisiz kullanımı veya veri ihlaline karşı koruma sağlayan, hem teknoloji hem de süreçleri kapsayan uygun güvenlik önlemlerinin uygulanması esastır.

KILAVUZ İLKE 7

MÜVEKKİLERİ BİLGİLENDİRİN VE SORUMLULUĞU ÜSTLENİN

Hukuki süreçlerinizde üretken YZ kullanımı ile ilgili olarak müvekkillerinizle şeffaf bir iletişim sürdürün. Yapay zeka teknolojisinden yararlandığınızı, kullanım amacınızı, faydalarını, sınırlılıklarını ve sağladığı güvenceleri açıkça anlatın ve müvekkillerinizin bu teknolojinin hukuki konulardaki rolünü anlamalarını sağlayın. Hukuki araştırma için mi yoksa ek ofis görevleri için mi kullanıldığını belirtin.

Mesleki yükümlülüklerinizin ve olası sorumluluğunuzun bilincinde olarak üretken YZ kullanımının netice ve sonuçları için sorumluluğu üstlenin.

Avukatlara yardımcı olmak için tasarlanmış (özellikle hukuk alanı için tasarlanmış) uzmanlaşmış sistemlerin piyasaya çıkmasını beklemenin tavsiye edilebileceğini unutmayın. İşinizdeki önemli görevleri otomatikleştirirken özellikle hukuki kullanıma uygun olmayabilecek genel konuşmaya dayalı üretken YZ sistemlerini kullanmaktan kaçının.

Hukuk büronuzda üretken YZ araçlarını kullanmak için sorumlu bir yaklaşım benimseyin. Tüm çalışanlarınızı belirlenen kurallar hakkında bilgilendirin ve bunlara uymalarını sağlayın.

13

ÖZET

AVUKATLAR BÜYÜK DİL MODELLERİNİN VE ÜRETKEN YAPAY ZEKANIN
SUNDUĞU FIRSATLARDAN NASIL YARARLANMALI

Hukuk alanında üretken YZ kullanmanın önemli avantajlarını kabul etmekle birlikte, üretken YZ araçlarının, özünde hukuki yetkinliğin ve avukat-müvekkil ilişkisinin yattığı görevlere aceleyle ve uygunsuz bir şekilde uygulanmasına karşı uyarıyoruz.

Sunulan kılavuz ilkelere bağlı kalarak, Avrupalı avukatların üretken YZ'yi hukuki süreçlerine etkili ve sorumlu bir şekilde entegre edebileceklerine inanıyoruz. Bu, bir yandan avukatların teknolojinin faydalarından istifade ederken, diğer yandan da etik kurallara uymalarını, müvekkil gizliliğini korumalarını ve de mesleki yetkinliklerini muhafaza etmelerini mümkün kılacaktır.

Büyük dil modellerinin yaygın kullanımının lokomotif görevini üstlendiği, iş hayatında süregelen devrimin profesyonel hukuk camiasına da fayda getirmesini sağlamaya çalışıyoruz. Aynı zamanda, FBE Baroları bünyesindeki avukatların en yüksek etik standartları rehber kabul etmesini amaçlıyoruz. Bu kılavuz ilkeler, mesleki gerekliliklere bağlı kalarak yıkıcı teknolojileri kucaklamak isteyen avukatlar için bir pusula görevi görmektedir.

EYLEM ÇAĞRISI

Hukuk Alanında Büyük Dil Modelleri ve Üretken YZ için Etik Çerçevenin Şekillendirilmesi: Avrupa Barolar Federasyonu Üyelerine Çağrı

Bu kılavuzun, üretken YZ'nin hukuk alanında kullanımına ilişkin hukuki ve etik çerçeve hakkında kapsamlı bir tartışma başlatmak için bir davet olarak hizmet etmesini diliyoruz.

Sizlerden bu önerileri dikkate almanızı ve Barolarınızda, mevcut veya müstakbel etik kurallar ve mesleki standartlarla nasıl uyumlu olabileceklerine ilişkin müzakerelere katılmanızı rica ediyoruz. FBE bu tartışmaların sonuçlarını öğrenmek için sabırsızlanmaktadır.

Mevzuat değişikliklerine veya teknolojideki ilerlemelere bağlı olarak, kılavuz ilkelerin zaman içinde değişikliğe tabi tutulması gerekebilir. Nitekim, güncel kalmak ve hukuk mesleğinde üretken YZ'ye yönelik sorumlu bir yaklaşımı sürdürmek önem taşımaktadır. Bu, Avrupa'da, bilginin güncel tutulduğu ve büyük dil modellerine ve üretken YZ'ye karşı sorumlu bir yaklaşımın benimsendiği yeni bir avukatlık döneminin temelini oluşturacaktır.